

PRAVNI OKVIR RH KOJI ODREĐUJE UVJETE KORIŠTENJA I DOZVOLE ZA PROSTORNE PODATKE NIPP-A

UVOD U ODNOS PRAVNIH PRAVILA O INFRASTRUKTURAMA PROSTORNIH PODATAKA I PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Dani Infrastruktura prostornih podataka 2017:
30.11. i 01.12.2017.
Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
9. NIPP i INSPIRE dan

Izv. prof. dr. sc. Romana Matanovac Vučković
Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

PRAVNI IZVORI

- Direktiva 2003/98/EZ o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora i Direktiva 2013/37/EU o izmjeni Direktive 2003/98/EZ o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora - PSI direktiva
- Zakon o pravu na pristup informacijama NN 25/13 i 85/15
- Direktiva 2007/2/EZ o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE)
- Zakon o nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka NN 56/13
- Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima NN 167/03, 79/07, 80/11, 125/11, 141/13, 127/14, 62/17 usklađen s direktivama EU u području autorskog i srodnih prava (ZAPSP)
- drugi propisi o intelektualnom vlasništvu usuglašeni s pravnom stečevinom

HIJERARHIJA PRAVNIH PRAVILA

intelektualno vlasništvo

- propisi o intelektualnom vlasništvu

infrastruktura prostornih podataka

- INSPIRE direktiva
- Zakon o nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (Zakon o NIPPU)

ponovna uporaba podataka i pravo na pristup informacijama

- PSI direktiva
- Zakon o pravu na pristup informacijama

INSPIRE DIREKTIVA I ZAKON O NIPPU

Odnos prema autorskom pravu i srodnim pravima
te drugim pravima intelektualnog vlasništva

PREAMBULA INSPIRE DIREKTIVE

Cilj politike Zajednice u pogledu okoliša je postići visoku razinu zaštite, uzimajući u obzir raznovrsne okolnosti u različitim regijama Zajednice. Osim toga su informacije, zajedno s prostornim informacijama, potrebne za oblikovanje i provedbu spomenute politike kao i drugih politika Zajednice

Rješavanje tih problema zahtjeva mјere koje se bave razmjenjivanjem, zajedničkim korištenjem, pristupom i korištenjem interoperabilnih prostornih podataka i usluga o prostornim podacima na različitim razinama tijela javne vlasti i u različitim sektorima. Stoga je u Zajednici potrebno uspostaviti infrastrukturu za prostorne informacije.

Infrastruktura za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) treba podržavati kreiranje politike vezano uz politike i aktivnosti koje mogu direktno ili indirektno utjecati na okoliš.

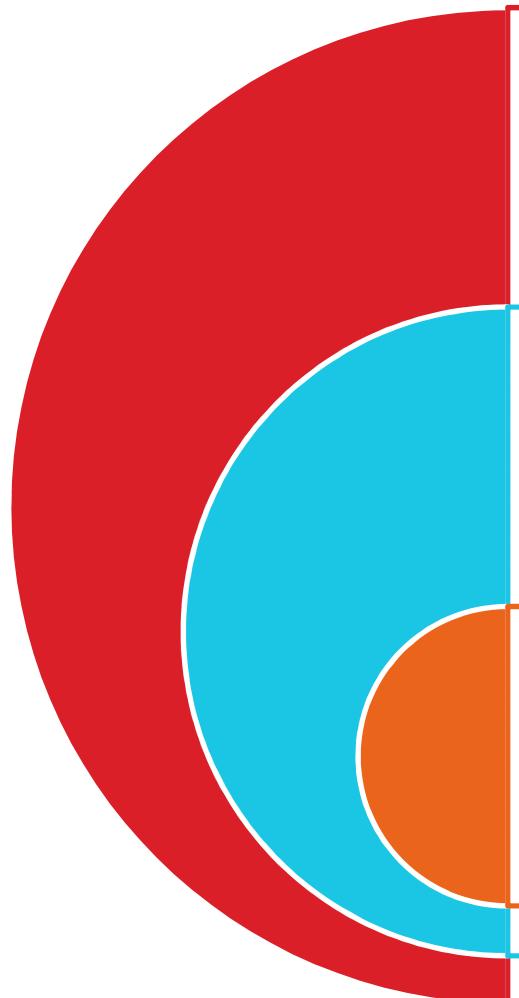
Ipak, INSPIRE direktiva ne utječe na postojanje kao ni na imanje prava intelektualnog vlasništva na strani tijela javne vlasti

INSPIRE DIREKTIVA DOTIČE DVA ASPEKTA PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

autorsko i srodna prava
prava industrijskog vlasništva

OGRANIČENJA PRISTUPA PODACIMA

čl. 13/1/d) povjerljivost poslovnih ili industrijskih informacija, ako je takva povjerljivost propisana nacionalnim pravom ili pravom Zajednice za zaštitu zakonitog gospodarskog interesa, uključujući i državni interes u održavanju povjerljivosti statističkih podataka i tajnosti poreza;

čl. 13/1/e) prava intelektualnog vlasništva;

čl. 13/2 Razlozi za ograničavanje pristupa, kako je predviđeno u stavku 1. tumače se na restriktivan način, uzimajući u obzir, za svaki slučaj zasebno, javni interes kojemu služi omogućavanje takvog pristupa. U svakom posebnom slučaju, javni interes kojemu služi otkrivanje usporeduje se s interesom kojemu služi ograničavanje ili uvjetovanje pristupa. Države članice ne mogu prema točkama (a), (d), (f), (g) i (h) stavka 1. ograničiti pristup informacijama o emisijama u okoliš

• **poslovne tajne su također prava intelektualnog vlasništva**

• **ovo su klasična prava intelektualnog vlasništva**

• **znači li to da se mogu ograničiti prava intelektualnog vlasništva?**

PRAVA I OBVEZE SUBJEKATA NIPP-A

ČL. 25/7

- Svaki subjekt NIPP-a zadržava pravo intelektualnog vlasništva nad podacima iz svoje nadležnosti.

Koja prava mogu postojati na skupovima prostornih podataka?

Autorsko pravo: moguće na kartama, crtežima, skicama, planovima, fotografijama, tablicama, zbirkama, anketama, računalnim programima i sl.

Pravo proizvođača baza podataka: moguće na bazama podataka koje su zbirke prostornih podataka u elektroničkom obliku

ZAŠTITA SKUPOVA PROSTORNIH PODATAKA PO ZAPSP-U

9

ZAŠTITA AUTORSKIH DJELA PO ZAPSP-U

POJMOVI

04/12/2017

RMV © 2017. Sva prava pridržana.

Autorsko djelo

Autorsko djelo je originalna intelektualna tvorevina iz književnoga, znanstvenog i umjetničkog područja koja ima individualni karakter, bez obzira na način i oblik izražavanja, vrstu, vrijednost ili namjenu.

Izražaj a ne ideja.

Posebne vrste: osobito jezična djela (pisana djela, govorna djela, računalni programi), fotografска djela i djela proizvedena postupkom sličnim fotografskom, kartografska djela, prikazi znanstvene ili tehničke prirode kao što su crteži, planovi skice, tablice i dr.

Autor / koautor

Fizička osoba koja je djelo stvorila.

Poslodavac stječe pravo iskorištavanja ugovorom ili drugim aktom kojim se uređuje pravni odnos.

Više autora koji zajedničkim radom stvore autorsko djelo i čijim se doprinosima ne može samostalno koristiti nazivaju se koautori.

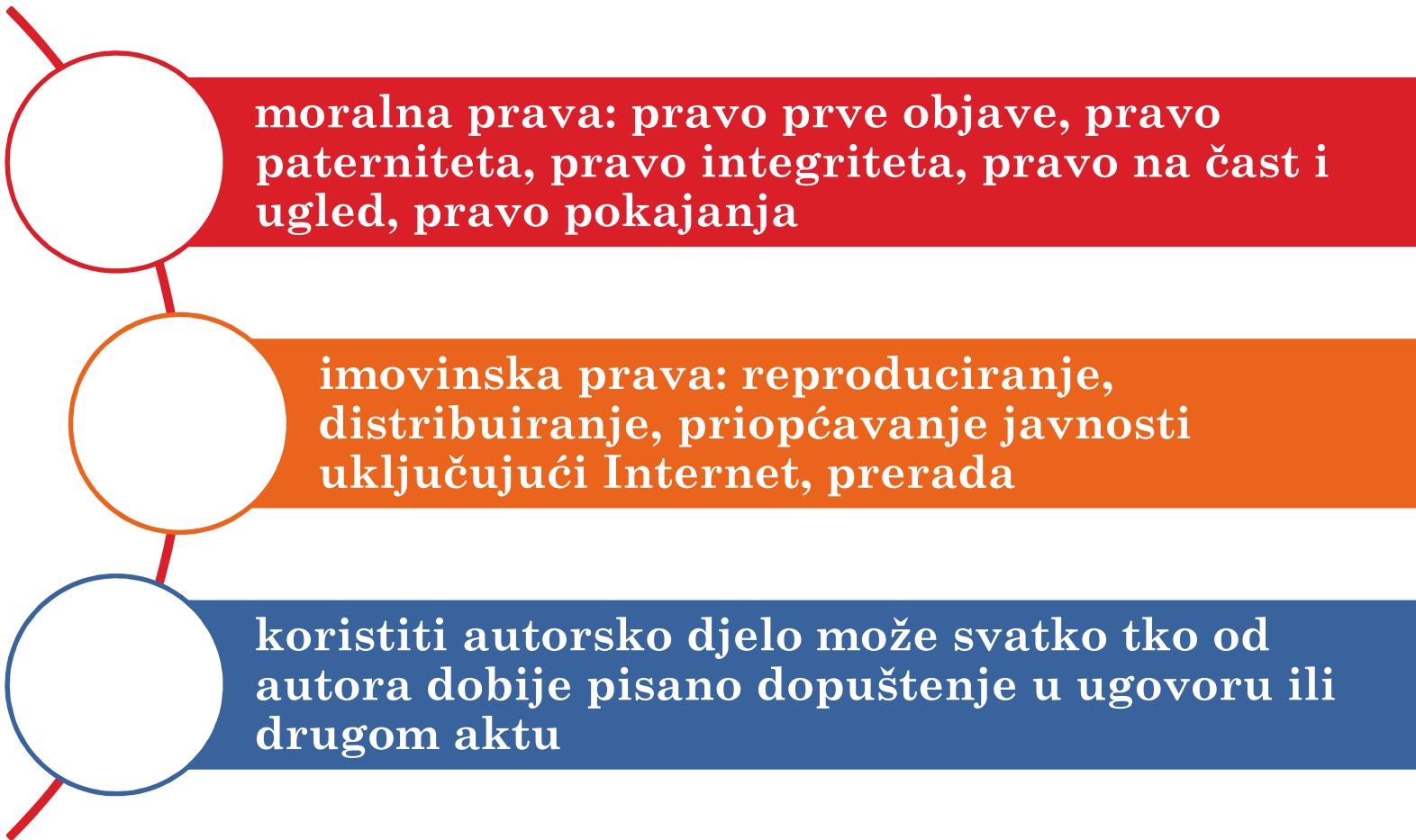
ZAŠTITA AUTORSKIH DJELA PO ZAPSP-U

PREDMET

ZAŠTITA AUTORSKIH DJELA PO ZAPSP-U

SADRŽAJ PRAVA

ZAŠTITA AUTORSKIH DJELA PO ZAPSP-U IZNIMKE

**zakonom su propisani slučajevi
kada netko može bez odobrenja
koristiti autorsko djelo:**

privatno kopiranje

**ograničenja u korist
pojedinih ustanova (javne
knjižnice, muzeji, arhivi)**

**zbirke namijenjene
nastavi ili znanstvenom
istraživanju**

korištenje u nastavi

ZAŠTITA AUTORSKIH DJELA PO ZAPSP-U TRAJANJE

Prava traju za vrijeme života autora i 70 godina nakon njegove smrti.

Ako je bilo više koautora, 70 godina se računa od smrti zadnjeg među koautorima.

ZAŠTITA BAZA PODATAKA PO ZAPSP-U

POJMOVI

Baza podataka

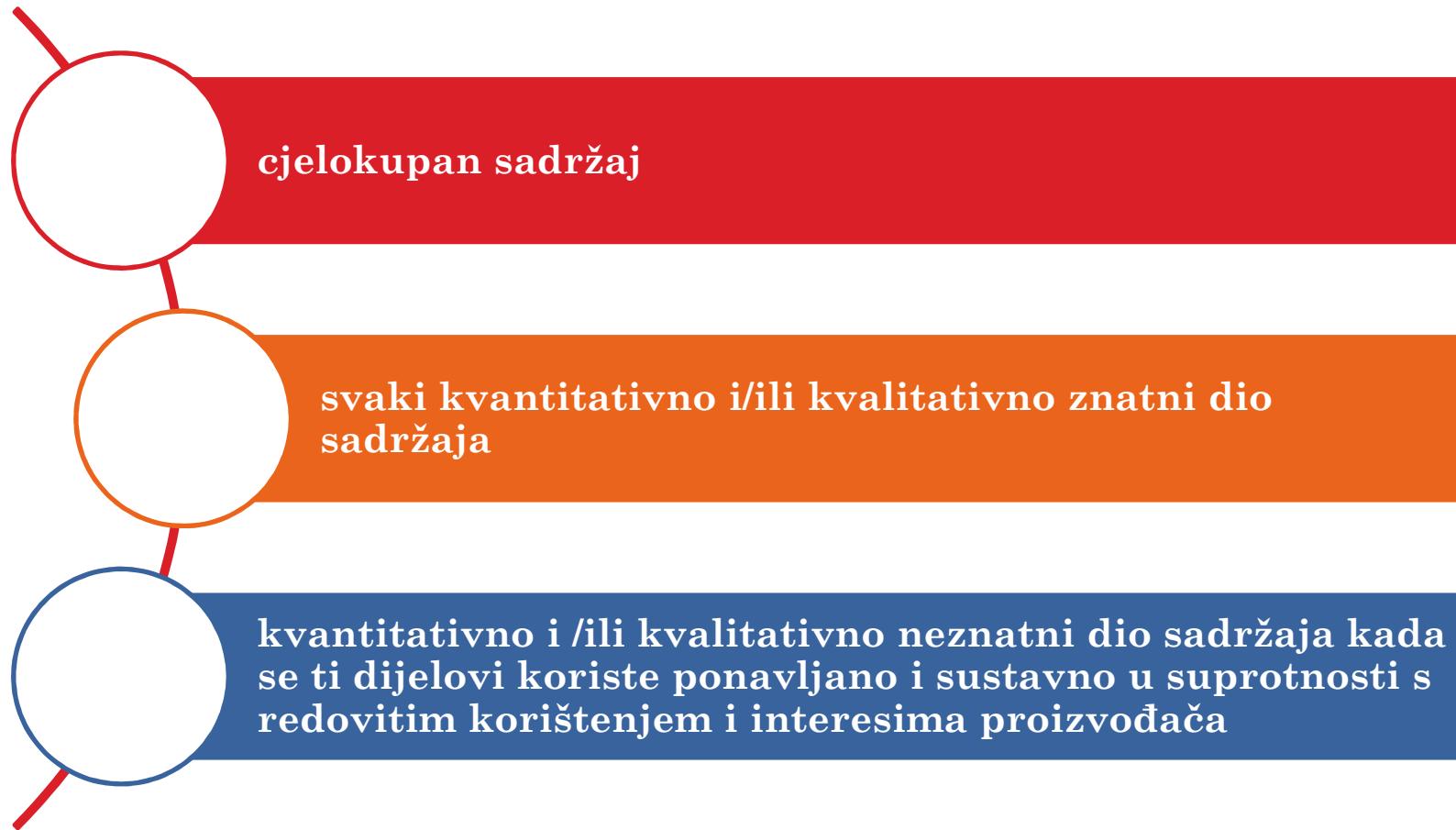
Baza podataka je zbirka je samostalnih djela, podataka ili druge građe u bilo kojem obliku, koji su uređeni po određenom sustavu ili metodi i pojedinačno dostupni elektroničkim ili drugim sredstvima, pri čemu bilo postizanje, bilo verifikacija, bilo predstavljanje njezina sadržaja zahtijeva kvalitativno i/ili kvantitativno znatno ulaganje koje se primjerice sastoji u sredstvima, utrošenom vremenu i uloženom trudu.

Proizvođač baze podataka

Proizvođač baze podataka pravna je ili fizička osoba koja je poduzela inicijativu i rizik ulaganja u stvaranje baze podataka.

ZAŠTITA BAZA PODATAKA PO ZAPSP-U

PREDMET

ZAŠTITA BAZA PODATAKA PO ZAPSP-U

SADRŽAJ PRAVA

-
- The diagram consists of three horizontal bars of increasing length, each preceded by a circular icon. The first bar is red and contains the text "reproduciranje, distribuiranje, stavljanje na Internet, drugi oblik priopćavanja". The second bar is orange and contains the text "koristiti bazu podataka može ovlašteni korisnik u skladu s ugovorom o korištenju". The third bar is blue and contains the text "povrh toga može koristiti i neznatan dio njezina sadržaja za bilo kakvu namjenu".
- reproduciranje, distribuiranje, stavljanje na Internet, drugi oblik priopćavanja
 - koristiti bazu podataka može ovlašteni korisnik u skladu s ugovorom o korištenju
 - povrh toga može koristiti i neznatan dio njezina sadržaja za bilo kakvu namjenu

ZAŠTITA BAZA PODATAKA PO ZAPSP-U IZNIMKE

ovlašteni korisnik objavljene baze podataka može bez odobrenja koristiti znatan dio njenog sadržaja:

za privatno korištenje baze koja nije elektronička

za svrhe nastave ili znanstvenog istraživanja, uz navođenje izvora i u mjeri opravданoj nekomercijalnom svrhom

za potrebe javne sigurnosti ili u upravnim i sudskim postupcima

ZAŠTITA BAZA PODATAKA PO ZAPSP-U

TRAJANJE

04/12/2017

RMV © 2017. Sva prava pridržana.

Prava traju 15 godina od završetka izrade baze podataka.

Ako je u tom razdoblju baza podataka zakonito objavljena, prava traju 15 godina od takve prve objave.

PSI DIREKTIVA I ZAKON O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA

Odnos prema autorskom pravu i srodnim pravima
te drugim pravima intelektualnog vlasništva

PREAMBULA – O INTELEKTUALNOM VLASNIŠTVU

Ova Direktiva ne utječe na prava intelektualnog vlasništva trećih strana. Zbog otklanjanja svake dvojbe, izraz „prava intelektualnog vlasništva“ odnosi se samo na autorsko i srodnna prava (uključujući *sui generis* oblike zaštite). Ova se Direktiva ne primjenjuje na dokumente koji podliježu pravima industrijskog vlasništva, kao što su patenti, registrirani dizajn i zaštitni znakovi. Ova Direktiva ne utječe na postojanje prava intelektualnog vlasništva ili vlasništvo tijela javnog sektora nad njima niti se njome ograničava ostvarivanje tih prava na bilo koji način izvan okvira određenih ovom Direktivom. Obveze odredene ovom Direktivom trebaju se primjenjivati samo u mjeri u kojoj su spojive s odredbama međunarodnih sporazuma o zaštiti prava intelektualnog vlasništva, a posebno Bernske konvencije za zaštitu književnih i umjetničkih djela (Bernska konvencija) te Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (Sporazum o TRIPS-u). Tijela javnog sektora trebaju, međutim, ostvarivati svoje autorsko pravo na način kojim se olakšava ponovna uporaba.

Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje Direktivu 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o uskladivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu ni Direktivu 96/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka. U njoj se navode uvjeti pod kojima tijela javnog sektora mogu ostvarivati prava intelektualnog vlasništva na unutarnjem informacijskom tržištu ako se dopusti ponovna uporaba dokumenata.

Uzimajući u obzir pravo Unije i međunarodne obveze država članica i Unije, posebno na temelju Bernske konvencije za zaštitu književnih i umjetničkih djela i Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva, dokumenti na koje treće strane imaju pravo intelektualnog vlasništva trebali bi biti isključeni iz područja primjene Direktive 2003/98/EZ. Ako je treća strana bila prvi vlasnik prava intelektualnog vlasništva za dokument koji je u posjedu knjižnice, uključujući sveučilišne knjižnice, muzeje i arhive, i razdoblje zaštite tih prava nije isteklo, za potrebe ove Direktive taj bi dokument trebalo smatrati dokumentom na koji treća strana polaže pravo intelektualnog vlasništva.

direktiva se NE primjenjuje na

- (a) dokumente čija je opskrba izvan područja primjene javne zadaće dotičnih tijela javnog sektora kako je određeno zakonom ili drugim obvezujućim pravilima u državi članici ili, u nedostatku takvih pravila, kako je određeno u skladu sa zajedničkom upravnom praksom u dotičnoj državi članici, pod uvjetom da je područje primjene transparentno i podložno preispitivanju;
- (b) dokumente na koje prava intelektualnog vlasništva imaju treće strane;
- (c) dokumente kojima se ne može pristupiti na temelju režima pristupa u državi članici, uključujući zbog:
 - — zaštite nacionalne sigurnosti (tj. državne sigurnosti), obrane ili javne sigurnosti,
 - — statističke povjerljivosti,
 - — komercijalne povjerljivosti (npr. poslovne ili profesionalne tajne ili tajne poduzeća);
- (ca) dokumente kojima je pristup ograničen na temelju režima pristupa u državi članici, uključujući slučajeve u kojima građani ili poduzeća moraju dokazati poseban interes kako bi dobili pristup dokumentima;
- (cb) dijelove dokumenata koji sadrže samo logotipove, grbove i oznake;
- (cc) dokumente kojima se ne može pristupiti ili im je pristup ograničen na temelju režima pristupa koji ograničava pristup radi zaštite osobnih podataka, i dijelove dokumenata do kojih ti režimi dopuštaju pristup i koji sadrže osobne podatke čija je ponovna uporaba definirana zakonom kao neusklađena sa zakonodavstvom o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka;
- (d) dokumente u posjedu javne radiotelevizije i njezinih društava kćeri te drugih tijela i njihovih društava kćeri koji obavljaju djelatnost javne radiodifuzije;
- (e) dokumente u posjedu obrazovnih i istraživačkih ustanova, uključujući organizacije uspostavljene za prijenos rezultata istraživanja, škole i sveučilišta, osim sveučilišnih knjižnica;
- (f) dokumente u posjedu kulturnih ustanova osim knjižnica, muzeja i arhiva.

ODNOS PSI DIREKTIVE I PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Čl. 1/5 Obveze određene ovom Direktivom primjenjuju se samo u mjeri u kojoj su spojive s odredbama međunarodnih sporazuma o zaštiti prava intelektualnog vlasništva, a posebno Berne konvencije i Sporazuma o TRIPS-u.

Za dokumente za koje knjižnice, uključujući sveučilišne knjižnice, muzeji i arhivi imaju prava intelektualna vlasništva, države članice osiguravaju da se tamo gdje je ponovna uporaba dokumenata dopuštena ti dokumenti ponovno koriste za komercijalne i nekomercijalne namjene u skladu s uvjetima iz Direktive.

Čl. 4/3 U slučaju negativne odluke, tijela javnog sektora priopćuju podnositelju zahtjeva razloge odbijanja na temelju relevantnih odredaba režima pristupa u toj državi članici ili nacionalnih odredaba donesenih u skladu s ovom Direktivom, posebno s člankom 1. stavkom 2. točkama od (a) do (cc) ili člankom 3. Kad se negativna odluka temelji na članku 1. stavku 2. točki (b), tijelo javnog sektora uključuje upućivanje na fizičku ili pravnu osobu, ako je poznata, koja je nositelj prava ili, kao druga mogućnost, na izdavatelja dozvole od kojeg je tijelo javnog sektora dobilo odgovarajući materijal. Knjižnice, uključujući sveučilišne knjižnice, muzeji i arhivi ne moraju uključiti takvo upućivanje.

ZAKON O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA OGRANIČENJA I NJIHOVO TRAJANJE- ČL. 15.

(2) **Tijela javne vlasti MOGU ograničiti pristup informaciji:**

- 1) ako je informacija klasificirana stupnjem tajnosti, sukladno zakonu kojim se uređuje tajnost podataka;
- 2) **ako je informacija poslovna ili profesionalna tajna, sukladno zakonu;**
- 3) ako je informacija porezna tajna, sukladno zakonu;
- 4) ako je informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka;
- 5) **ako je informacija zaštićena propisima kojima se uređuje pravo intelektualnog vlasništva, osim u slučaju izričitoga pisanog pristanka nositelja prava;**
- 6) ako je pristup informaciji ograničen sukladno međunarodnim ugovorima ili se radi o informaciji nastaloj u postupku sklapanja ili pristupanja međunarodnim ugovorima ili pregovora s drugim državama ili međunarodnim organizacijama, do završetka postupka, ili se radi o informaciji nastaloj u području održavanja diplomatskih odnosa;
- 7) u ostalim slučajevima utvrđenim zakonom.

(6) Informacije kojima se ograničava pravo na pristup zbog razloga navedenih u stavku 2. točki 5. ovoga članka postaju dostupne javnosti kad to odredi onaj kome bi objavljivanjem informacije mogla biti prouzročena šteta, ali najduže u roku od 20 godina od dana kad je informacija nastala, osim ako zakonom ili drugim propisom nije određen duži rok.

(7) Informacije iz stavka 2. i 3. ovoga članka postaju dostupne javnosti nakon što prestanu razlozi na temelju kojih je tijelo javne vlasti ograničilo pravo na pristup informaciji.

TEST RAZMJERNOSTI I JAVNOG INTERESA – ČL.16.

(1) Tijelo javne vlasti nadležno za postupanje po zahtjevu za pristup informaciji iz članka 15. stavka 2. točke 2., 3., 4., 5., 6. i 7. i stavaka 3. i 4. ovoga Zakona, **DUŽNO JE, PRIJE DONOSENJA ODLUKE,**
PROVESTI TEST RAZMJERNOSTI I JAVNOG INTERESA.

Vlasnik informacije iz članka 15. stavka 2. točke 1. ovog Zakona, po prethodno pribavljenom mišljenju Ureda vijeća za nacionalnu sigurnost, dužan je, prije donošenja odluke, provesti test razmjernosti i javnog interesa.

(2) Kod provođenja testa razmjernosti i javnog interesa tijelo javne vlasti **dužno je utvrditi da li se pristup informaciji može ograničiti radi zaštite nekog od zaštićenih interesa iz članka 15. stavaka 2., 3. i 4. ovog Zakona, da li bi omogućavanjem pristupa traženoj informaciji u svakom pojedinom slučaju taj interes bio ozbiljno povrijedjen te da li prevladava potreba zaštite prava na ograničenje ili javni interes.** Ako prevladava javni interes u odnosu na štetu po zaštićene interese, informacija će se učiniti dostupnom.

(3) Informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne su javnosti i bez provođenja postupka iz stavka 1. ovog članka, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak.

ZAKON O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA

RJEŠAVANJE O ZAHTJEVU ZA PONOVRNU UPORABU INFORMACIJA – ČL. 30

(1) Tijelo javne vlasti rješenjem će odbiti zahtjev za ponovnu uporabu informacija ako se zahtjev odnosi na:

- 1) **informacije iz članka 15. stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona,**
- 2) povjerljive statističke informacije, sukladno zakonu,
- 3) informacije za koje korisnik treba dokazati postojanje pravnog interesa,
- 4) **dijelove informacije koji sadrže samo logotipe, grbove ili oznake,**
- 5) **informacije koje su u posjedu tijela koja pružaju javne usluge radija, televizije i elektroničkih medija,**
- 6) informacije koje su u posjedu obrazovnih i znanstvenoistraživačkih ustanova, uključujući organizacije osnovane u svrhu prijenosa rezultata istraživanja, škole i ustanove visokog obrazovanja, osim knjižnica ustanova visokog obrazovanja,
- 7) informacije koje posjeduju ustanove u kulturi, osim knjižnica, muzeja i arhiva,
- 8) informacije koje se ne prikupljaju u svrhu obavljanja javnog posla.

(2) Protiv rješenja o ponovnoj uporabi informacija može se izjaviti žalba Povjereniku u roku od 15 dana od dana dostave rješenja. Protiv rješenja Povjerenika žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

(3) **Ako tijelo javne vlasti odbije zahtjev za ponovnu uporabu zbog zaštite prava intelektualnog vlasništva, dužno je obavijestiti podnositelja o nositelju prava intelektualnog vlasništva, ako je poznat, odnosno o nositelju licencije od kojeg je tijelo javne vlasti dobilo odnosnu informaciju.**

RASPRAVA...

HVALA NA PAŽNJI!

27